

ธรรมานุศาสน์

เพื่อให้ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาและส่งเสริมให้กำลังพล ทอ. มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ

กัณฑ์ที่ ๑ ทศพร

ในมหาชาติเวสสันดรชาดก ๑๓ กัณฑ์ ๑,๐๐๐ พระคาถา กัณฑ์ทศพร นับเป็นกัณฑ์แรก กัณฑ์ทศพร ประดับด้วยคาถา ๑๙ พระคาถา เป็นพระนิพนธ์ในสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

อดีตกาลโพ้น ก่อนสมัยพุทธกาลนานหลายกัปป์ กล่าวถึงพระเจ้ากรุงสญชัย พระโอรสพระเจ้าสีวีราชแห่งกรุงสีพี ทรงอภิเษกสมรสกับพระธิดาพระเจ้ากรุงมัททราช พระนามมุสดี ผู้ซึ่งทรงได้รับพร ๑๐ ประการหรือทศพร จากพระอินทร์ เทพผู้เป็นใหญ่ด้วยมูลเหตุดังนี้

พระนางมุสดีเมื่อสิ้นพระชาติที่ทรงกำเนิดเป็นพระนางสุธรรมา และด้วยพระบารมีแก่กล้า พระนางเสด็จสู่สวรรคตอุบัติเป็นเทพธิดามุสดี เป็นพระอัครมเหสีแห่งพระอินทรเทพ ครั้นถึงคราต้องทรงจุติจากสวรรคต พระอินทรเทพประทานพร ๑๐ ประการให้ตามที่พระนางมีพระประสงค์ดังนี้

- (๑) ได้บังเกิดในปราสาทแห่งพระเจ้ากรุงสีพี
- (๒) มีพระเนตรดำขลับประดุจตาลูกเนื้อทราย
- (๓) พระขนงดำสนิท
- (๔) ทรงพระนามว่า มุสดี
- (๕) มีพระโอรสทรงพระเกียรติยศยิ่งกษัตริย์ทั้งปวง และมีพระศรัทธาในพระกุศลทั้งปวง
- (๖) เมื่อทรงพระครรภ์ อย่ำให้พระครรภ์โยนูดังสตรีมีครรภ์ทั่วไป
- (๗) พระถันงาม เวลาทรงพระครรภ์ก็มีดำและหย่อนคล้อย แม้กาลเวลาล่วงไป
- (๘) พระเกศาดำสนิทประดุจสีปีกแมลงค่อมทอง
- (๙) พระฉวีละเอียดงามเป็นนวลละออง ดังทองคำธรรมชาติ ปราศจากราคี
- (๑๐) ขอให้ทรงบารมี ทรงอำนาจไว้ชีวิตนักโทษประหารได้

มิใช่เพียงพร ๑๐ ประการเท่านั้น ที่หนุนเนื่องให้พระนางมุสดีได้เป็นพระพุทธรมาดาในชาติกาลต่อมา ครั้นอดีตชาติ พระนางเคยเฝ้าถวายแก่นจันทน์แดงเป็นพุทธบูชาแก่พระวิปัสสิสัมมาสัมพุทธเจ้าพร้อมทรงอธิษฐาน ตั้งพระปรารธนาให้ได้เป็นพระพุทธรมาดาในอนาคตชาติด้วย

ตัวละครสะท้อนคุณธรรม : พระเจ้ากรุงสุโขทัย-พระนางผุสดี ทรงเป็นแบบอย่างของผู้ปกครองที่ดี ฟังเสียงส่วนใหญ่ของประชาชน รู้จักผ่อนปรนเพื่อคลี่คลายสถานการณ์เพลงประจำกัณฑ์ คือเพลง “สาธการ”

ข้อคิดจากกัณฑ์ : การทำบุญจะได้ดังประสงค์ ต้องอธิษฐานจิต ตั้งเป้าหมายชีวิตที่ตนปรารถนาไว้ตั้งมั่นและบริบูรณ์ในศีล ได้แก่ การทำความดี รักษาความดีนั้นไว้ และหมั่นเพิ่มพูนความดีให้มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร :

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

เกษม บุญศรี. ประเพณีทำบุญเนื่องในพระพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร : องค์การค้าของคุรุสภา, ๒๕๔๔.

ธนิศ อยู่โพธิ์. ตำนานเทศน์มหาชาติ. พระนครศรีอยุธยา : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๐๑.

พระครูวิวัชรธรรมโกศล. กะเทาะเปลือกเวสสันดร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เสียงเชียงใหม่, ๒๕๓๖.

**จัดทำโดย : กองอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ
คณอก.จัดกิจกรรมส่งเสริมให้กำลังพลของ ทอ.มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ**